

Kinesarar á veg til Afriku

Áheitan Biafra til Peking um hjálp gefur kinesarum nýggjar möguleikar at tryggja sær fótafesti í Afriku

ÁHEITANIN UM STUÐUL MÓTI »BRETSK-AMERIKAN-
SKU IMPERIALISMUNI OG SOVJETTISKU REVIONISM-
UNI« VIL NEYVAN SKAPA NAKRA STÖRRI VEND Í UPP-
GERÐINI MILLUM NIGERIA OG BIAFRA; MEN HETTA
GEVUR KINESARUM GOTT HÖVI TIL NÝGGJ FRAMSTIG
Í AFRIKU

Seinastu árinu hefur Kína verið
fyri fleiri bakbrestum í Afriku.
Í 1965 hövdu 18. Afrikulond
diplomatískt samband við Kína
— í dag bara 13.

Alvarsamast var hendingin tá
einræðisharrin í Ghana, Nkrumah,
var settur frá í 1966 aftan-
á hernaðarkvett. Nkrumah
hýsti nevnlaga afrikanskum koll-
veltingarmönnum, sum vórðu
skúlaðir har bæði politiskt og
hernaðarlaga av kinesiskum
lærumesturum.

Hernaðarkvettid í Kongo —
Brazzaville í august í ár var eisini
bakkrestur fyri kinesiska
»kollveltingarútlutningina«.
Brazzaville var ikki einans besti

kinesiski felagin, men eisini
miðstöð fyri venjing av gæ-
rilla-hermonnum frá Angola og
Kongo.

Arbeidsókið hjá Peking eru
nú hesi fyra londini: Guinea,
Mali, Somalia og Tanzania.

Kinesiskar hernaðarlaga sendi
nevndin hefur í summum vitja
Mali, forsetan í Tanzania,
Julius Nyerere, og uttanríkis-
ráðharrarnar í Guinea og
Mali hava verið í Peking og
vitja.

Viðari hava kinesarar lovað
at bygt eina jarnbreyt millum
hövuðsstöðirnar í Mali og Gui-
nea. Frammanundan eru teir í
ferð við at byggja eina jarn-

breyt frá Tanzania til granna-
landið Zambia. Á henda hátt
verður tað ikki neyðugt at flyta
koparið tær gomlu leiðirnar
gjøgnum Rhodesia og portu-
gisiska hjálandið Mosambique.

Her aftrat eru idnaðar- og
búnaðarferðingarnar í stórum
tali og arbeiða í hesum lond-
um. Í Guinea einir 3000.
Tanzania 300 og Mali 1300.
Spurningurin er bara, hvussu
nógvir av hesum teknikarum
veruliga ERU teknikkarnar og
»ikki hernaðarligrar ferðing-
ar og njósnarar; men kines-
iska undirgravingararbeiðið í
Afriku er undir øllum um-
støðum ein veruleiki.

Eitt kinesiskt herfrøðisligt
skriv frá 1961 sigur, at »Afrika
er miðdepulin fyri anti-hjá-
landa stríðnum«. Her verður
ikkj bara víst á frigerðingina
av hjálandunum, men eisini á
»imperialistiskar handlangarar«
sum sita við stjórnavaldinum í
nógvum afrikanskum londum.

Peking hevur skundað undir
at fella moderatar afrikanskar
leiðarar, men uttan eydna.
Tvørturímóti hevur úrslitið ofta
verið, at hervaldið tók ræðið.
Royndin at fáa kollvelting í lag
í Kongo 1963-64 miseyðnaðist
fullkomuliga.

Men kinesarar royna fram-
vegis. Í dag eru teir best fyri
at fremja heimskollveltingina
í portugisisku hjálandunum
Angola og Mocambique, í
Suðurafriku og Rhodesiu.
Hetta vil tó taka drúgvu tíð,
men kinesarar hava eisini tíð
at biða.

GRÍKKALAND:

»Ónational- ir« grikkar

Skulu grikkar ferðast úr Grikk-
landi er neyðugt at hava pass. Men
tað eru vissar treytir galdandi fyri
at fáa slíkt útfærsluoyvi. Vist ikki
so nógvar, tí bara í einari av lóg-
argreinum verður sípað til hetta,
navnlaga har sagt verður, at »óná-
onalir« grikkar ikki kunnu fáa pass.

Men fyrbrigðið »ónationalir«
fevnir rættiliga víða, ein má t. d.

Tubbakið

Tubbaksplantan kemur upprunaliga
frá tropiska hitaøkinum í Ameriku,
haðani Kolombus fæddi hana við
sær til Europa. Plantan er umleið
2 m høg og ber vakrar reyðar
blómur. Hon inniheldir hitt sterka
eiturevnið nikotin — frá 1 upp í
9 pst. Undir royking av teimum
turkaðu og viðgjördu blóðunum
fær ein tjóru niður í seg, og tað
er henda tjóran, ið skundar undir
lungnakreftina, ið krevur fleiri og
fleiri deyðsoffur á hvørjum ári
millum stóroyrkjarar. Men tað, ið
verri er við roykingini, er tann
royndi lutur, at iltforslan til blóðið
veður sett niður í 25—30 pst. hjá
royrkjarum í mun til ikki-royrkjarar.
Blóðrenslid kemur í ólag, líkamlig
og pinslur av ymiskum slag taka
seg upp, og í verstu tilfelli verður
ur hetta beinleiðis deyðsofsok.

Í tubbaksforbrúki liggur USA á
odda við 3,7 kg uppá hvønn
ibúgva, síðan kemur Belgia við
3,3 kg, Holland 3,0 kg, Bretland
2,9 kg og Danmark 2,7 kg.

ikkj hava verið limur í nokrum
vinstrasinnaðum flokki, — ikki
hava sagt nakað niðursetandi um
kongahúsið, kirkjuna og fyri so vitt
eisini USA alment. Eins og familj-
an má ikki hava lutikið í borgara-
krígnum »skeivu megin«, men hevur
ein verið góður og sannur fa-
sistur, styðjað Karamanlis-stjórnina
og er anti-kommunistur — so er
gaman í at fáa pass.

VINNULIVSPOLITIKKUR:

Skipaflotin í snarvøkstri

EIN stórtrolari á veg til Føroya. Størsta fiskifarið sjósett í Fø-
royum. Hetta vóru stórtíðindi, vit frættu í seinastu viku frá vinnu-
lívsskinum — og boðað er frá stórform bæði heima og burturi,
sum eru í gerð.

Fiskaflotin fær nú størri, betri út-
gjörd og meira nútímans veiðufør
enn á nokrum sinni áður — bæði
trollarar, sildaskip og linuskip.

Tey eru eisini dýrari enn á nok-
rum sinni áður, men alt verður gjørt
fyri at útvega hin neyðuga byggi-
peningin.

Menn taka stórtøk fyri at út-
vega eginpeningin, landsstýrið hevur
gjørt sítt ítarsta fyri studnings-
veitanum og at opna allar ræsur
fyri teimum bestu lánimöguleikum,
skipasmíðurnar fáa studningsveit-
anir ella gjaldslækkingar, tá tað
ræður um innflytan av byggitilfari
og aðrari útgerð til skipabygging.

Á ongum sinni áður hevur verið
gjørt so nógv fyri at skapa hini
bestu líkindini at útvega skip og
upphygging av einum nútímans
fiskivinnuflota.

Tá ið hetta landsstýrið tók við
stöð illa til. Fiskiskipaflotin var
minkaður við 3000 tonsum bara
tvey tey seinastu árinu undir
»sjálfstýrislandstýrinum«, sum
eisini hevði stongt fyri allari lán-
tøku uttanlanda, kurstapini vóru
ræðulig, heilt upp í 15 pst. av
láníhæddini, landskassin var ikki
stímbraður og nóg peningastærkur
at fara undir eina stórubygging
av skipaflotanum — tað gekk
við snarferð niður á bakka,
deyðisglarapoliðikkurin helt fram
— avgrundið hómaðist.

Alt gekk skeivu leiðina, og

»óarbeiðsføra« landsstýrið — fyri
at brúka málberingarnar hjá Dag-
blaðnum — sum í figgjarpolitikk-
inum bara »skákaði sær undan« —
fyri at brúka málberingarnar hjá
14. september — var evnaleyst og
ráðaleyst.

Bjargingin kom við núsitandi
landsstýri á sama hátt, sum hon var
komin einaferð fyrr.

Næstan við eini handavending
hvarvu ræðumyndirnar frá politisku
»deyðisglaratiðini«:

- 50 miljónir kr. í lánpeningi
gjordust tókar í Noregi
- kurstapini vórðu beind av
vegnum
- studning- og lánlíkindi gjordust
betur enn á nokrum sinni
áður
- við ymiskum tiltøkum gjordust
fóroysku skipasmíðurnar
fult út kappingarforar við út-
heimin.

Kardinalurin og Jacquelinina

Andaligi vegleiðarin hjá Kennedy-
familjuni, kardinalurin Richar-
d Cushing í Boston, sigur um hjúnar-
bandið Jacquelinu við Onassis:

- Eg stuðlaði hana og hjálpa-
— tí henni á allan hátt. Seinni
— fekk eg eitt bræv frá henni.

Aftur kom dik á skipabyggingina
og endurnýggingina av skipaflot-
anum.

Eitt stásiligt far fyri og annað
eftir kemur nú til landið.

Ongantið hava slík risatøk verið
tikin áður — og ongantið hava mögu
leikarnir til hesi risatøk verið so
góðir sum nú — undir hesum lands-
stýrinum.

Óg alt hetta er fyrst og fremst
hini vaknu føroysku veljarafjeldini
at takka fyri — tí veljarafjeldin,
ið gav teimum sokallaðu »sjálv-
stýrisflokkunum« ein so dyggan
framman, at teir ikki vóru forir
fyri at seta stuðlar undir eitt nýtt
»sjálfstýrislandstýri« til framhald
av deyðisglarapolitikkinum.

Føroyskt vinnuliv hevur ongan-
tið verið so illa fyri sum tey tíð-
arskeiðini, afturhaldsflokkarnir
hava rátt fyri borgum. Føroyskt
vinnuliv hevur ongantíð verið so
væl fyri, átt so góð upphygging-
ar- og virkislikindi og verið fyri
slíkum framtøkum, sum tá ið
javnadarflokkurin hevur verið
við til at stjórna landinum.

- Tað vildi verið fleiri hundrad
- túsund dollars vert um viku-
- blóðini fingur hendur á tí.
- Men tað ger tað ikki, tí eg
- havi brennt tað. Í brævnum
- takkaði Jacquelinina Kennedy
- mær fyri hjálpin!

VISIND

Hin ovurdýri mánin

Triðingurin av fólkinum í USA livir í fátækradomi. Tveir
triðingar av heimsins ibúgvum liva á hungursmarkinum ella
fáa ovlitlan og ringan mat, men hóast tað skal USA brúka
190 MILLIARDIR KRÓNUR fyri at koma upp á mánan —
og helst fyrr enn Sovjet.

Kappingin er ógliga hörð og kostar almikið av peningi.
Russar komu fram um USA, tá tað eydnaðist teimum at

senda rúmdarf ar á ferð um mánan og fáa tað
heilskaða niðuraftur. USA tók av nýggjum
dik á seg. Nýggj peningaskriða leyp. Vist
koma tær nógvu milliárdinar eisini fjøldini
til góðar, tí ótal av virkjum arbeida við hes-
um ætlanum; men spurningurin er, um ikki
peningurin varð hentari brúktur at hjálpa tí
svoltandi mannaættini við, tí endaliga úrslit-
inum: at rökka mánanum hevur veruliga einki virði — eitt
deytt og oyði stað úti í rúmdini.

Visindaliga verður tað eitt risaframstig, sjálvt um titið og
einki fast burtur úr eini mánaferð — mannaættini til
góðar, ið hvussu er purt einki í mun til kostnaðin. Men stør-
veldiskappingina skal øll mannaættin gjalda við sliti,
skatti, tolli, hungri og halli.

hugskot

FØÐIEFTIRILT VIÐ KETTUM OG HUNDUM

Japanskir visindamenn hava funn-
ið uppá at sprayta kettur og hund-
ar við fosturfórðandi evnum, so-
leidis at hesi húsdjór ikki leggja
oftari enn húsbóndin ynskir tað.

— Innspreytingar-
nar virka í seks
mánaðir. Undir
fyrstu royndunum
visti tað seg, at
hjá 90 pst. av
kettunum virkaði
evnið til fulnar.
meðan talið lá
eitt sindur lægri
fyri hundar, nevnlaga umleið 70
pst. Evnið, ið brúkt verður, var
upprunaliga særskilt fòðurevni at
góða hósarungar við. — Evnið

verður vunnið úr kvinnuligum kyns
hormonium østrogen (kent frá p-
pillurum).

- * Av teimum 166 royndu tikur-
- * num eydnaðist tað væl við 116
- * meðan úrslitini við 44 kettum
- * var, at 41 ongur kettlingar
- * fingur

Skula tit brúka bil

persónkoyring ella skúla-
koyring, so snarið tlf. 3456

Alexander Dalfoss

HALDIÐ SOSIALIN!
LESIÐ SOSIALIN!
KEYPIÐ SOSIALIN!
SOSIALURIN — altíð bestur!